

Malo Pozorište "Duško Radović"
Aberdareva 1, 11000 Beograd

**PRAVILNIK O PRAVIMA, OBAVEZAMA I ODGOVORNOSTIMA ZAPOSLENIH U OBLASTI
BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU**

Maj, 2015.

Na osnovu člana 3. i 14. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu (Sl. Glasnik RS br.101/2005), Direktor pozorišta Duško Radović, d o n o s i :

P R A V I L N I K
O PRAVIMA, OBAVEZAMA I ODGOVORNOSTIMA U OBLASTI
BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

I   OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o pravima, obavezama i odgovornostima, u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu, (u daljem tekstu: Zakon) uređuju se prava, obaveze i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih u Pozorištu Duško Radović (u daljem tekstu: Pozorište), kao i lica koja se, po bilo kom drugom osnovu, zateknu u radnom prostoru Pozorišta.

U skladu sa Zakonom i Pravilnikom o načinu i postupku procene rizika na radnom mestu i radnoj okolini (član 21.), Pravilnikom se uređuje i:

1. Organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu,
2. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu,
3. Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad,
4. Prva pomoć u slučaju povrede i oboljenja na radu,
5. Postupak prilikom povrede na radu,
6. Zaštitu od požara

Odredbe iz drugog stava (tačke 1, 2, 3 i 4) ovog člana važe do izrade Akta o proceni rizika.

Član 2.

Nedeljiva je odgovornost Pozorišta da proces rada organizuje i sprovodi tako da se zaposlenom obezbeđuje rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene opšte i posebne preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Rukovodioci svih nivoa su dužni da se stalno i prioritetno staraju o izvršavanju obaveza iz prvog stava ovog člana.

Odnos prema bezbednosti i zdravlju na radu je lična odgovornost svakog zaposlenog. Stanje bezbednosti i zdravlja na radu je odgovornost rukovodilaca svih nivoa u Pozorištu.

Član 3.

Rukovodioci svih nivoa u Pozorištu su dužni da stalno prate, analiziraju i unapređuju stanje bezbednosti i zdravlja na radu u svojim sektorima ili delokruzima rada.

Bezbednost i zdravlje na radu se projektuje u svim planovima aktivnosti i u svim radnim zadacima.

Član 4.

U cilju prevencije povreda na radu i bolesti u vezi sa radom, nadležni rukovodioci u Pozorištu, u okviru svog delokruga rada, dužni su da sve materijalne elemente rada projektuju, izgrađuju, koriste i održavaju primenom savremenih tehničkih, ergonomskih, socioloških, obrazovnih, zdravstvenih i organizacionih mera, u skladu sa članom 7. Zakona.

U ostvarivanju obaveza iz prvog stava ovog člana, nadležni rukovodioci su obavezni da konsultuju Lice za bezbednost i zdravlje na radu i/ili druge stručne službe unutar Pozorišta kao i odgovarajuće eksterne službe.

Ospozobljavanje u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu je obaveza svih zaposlenih u Pozorištu, u skladu sa delokrugom rada i odgovornosti.

Član 5.

Izuzetni događaji, neuobičajene i nepredvidive okolnosti iz člana 9. Zakona, ne oslobađaju rukovodioce i zaposlene u Pozorištu obaveze da preduzmu sve preventivne mere da se, i u tim okolnostima, posledice po bezbednost i zdravlje na radu svedu na najmanju moguću meru. U tom cilju, naročito je značajno, planirati i izvršiti ispitivanja gromobranskih instalacija, pregled i ispitivanje elektroinstalacije i definisanje sistema pružanja prve pomoći, sistema spasavanja i evakuacije.

Član 6.

U cilju utvrđivanja da li korišćenje sredstava za rad predstavlja određeni rizik za bezbednost i zdravlje na radu zaposlenih i da li su primenjene propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, vrše se pregledi, ispitivanja i kontrola ispravnosti sredstava za rad i električnih instalacija, na način i u rokovima utvrđenim uputstvom proizvođača, tehničkim propisima, standardima, a najkasnije u roku utvrđenim Aktom o proceni rizika.

Član 7.

U skladu sa Zakonom, a na osnovu ovlašćenja iz Statuta, Direktor pozorišta, ovim Pravilnikom, u delu Prava, obaveze i odgovornosti, sve konkretnе obaveze Pozorišta iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, delegira nadležnim organima i službama.

Prava, obaveze i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu mogu se urediti i kolektivnim ugovorom.

II PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI

UPRAVNI ODBOR

Član 8.

Upravni odbor Pozorišta, na način utvrđen Statutom Pozorišta, utvrđuje, neprestano prati i, po potrebi, povremeno revidira:

1. politiku razvoja u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
2. ciljeve sistema bezbednosti i zdravlja na radu;
3. prioritete u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
4. budžet sistema bezbednosti i zdravlja na radu.

Radi ostvarivanja obaveza iz prvog stava ovog člana, Upravni odbor imenuje barem jednog svog člana koji, neposredno i preko organa upravljanja, prati stanje bezbednosti i zdravlja na radu i o tome, po potrebi, referiše na sastancima Upravnog odbora.

DIREKTOR POZORIŠTA

Član 9.

Direktor pozorišta obezbeđuje uslove za organizovanje i sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu i dužan je da zaposlenima u Pozorištu obezbedi rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Sprovođenje i unapređivanje bezbednosti i zdravlja na radu Direktor pozorišta organizuje neposredno i preko rukovodilaca sektora, drugih radnika sa posebnim ovlašćenjima, lica za bezbednost i zdravlje na radu, angažovanjem službe medicine rada i pravnih lica sa licencem iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 10.

Direktor pozorišta, preko nadležne službe, obezbeđuje da svi zaposleni budu osigurani od povreda na radu, profesionalnog oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, u skladu sa Zakonom.

Direktor pozorišta u sprovođenju bezbednosti i zdravlja na radu:

1. predlaže Upravnom odboru politiku, ciljeve, prioritete i budžet razvoja i sprovođenja bezbednosti i zdravlja na radu;
2. odgovoran je Upravnom odboru za sprovođenje politike razvoja i realizacije preventivnih mera bezbednosti i zdravlja na radu, utvrđenih programom razvoja Pozorišta, ovim Pravilnikom i Aktom o proceni rizika;
3. informiše Upravni odbor o sprovođenju bezbednosti i zdravlja na radu i problemima u njihovom ostvarivanju;
4. donosi odluku o pokretanju postupka procene rizika kojom određuje jedno ili više lica odgovornih za sprovođenje postupka procene rizika;
5. donosi Akt o proceni rizika u pisanoj formi za sva radna mesta i u radnoj okolini, kojim utvrđuje načine i mere za oticanje opasnosti i štetnosti i smanjenja rizika od povrede na radu;
6. planira i organizuje stalno praćenje stanja bezbednosti i zdravlja na radu, povremeno revidiranje i izmene Akta o proceni rizika (upravlja rizicima), u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o načinu i postupku procene rizika na radnom mestu i u radnoj okolini;
7. predlaže Upravnom odboru budžet (finansijski plan) za sprovođenje preventivnih mera radi zaštite života i zdravlja zaposlenih;
8. organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu, odnosno aktom u pisanoj formi određuje Lice za bezbednost i zdravlje na radu, iz reda zaposlenih ili angažovanjem pravnog lica sa licencem, koje mu neposredno odgovara po ovim pitanjima i omogućava mu, nezavisno i samostalno, obavljanje poslova i pristup svim potrebnim podacima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
9. na osnovu godišnjeg plana aktivnosti, u skladu sa Zakonom i pratećim pravilnicima, angažuje pravno lice sa licencem radi sprovođenja ispitivanja uslova radne okoline, i merenja vezana za elektrotehničku zaštitu;
10. angažuje službu medicine rada i obezbeđuje joj uslove za samostalno obavljanje poslova zaštite zdravlja zaposlenih u skladu sa Zakonom;
11. obezbeđuje zaposlenima predhodne i periodične lekarske pregledе, u skladu sa Zakonom i Aktom o proceni rizika.

12. obezbeđuje sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu, odnosno odobrava nabavku sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu u skladu sa ovim Pravilnikom, i Aktom o proceni rizika;
13. omogućava izbor predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, obrazovanje Odbora, njihov rad i imenuje svoje predstavnike u skladu sa Zakonom.
14. organizuje upoznavanje predstavnika zaposlenih, odnosno Odbor sa nalazima i preduzetim merama inspekcije rada, sa izveštajima o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom i o preduzetim merama za bezbednost i zdravlje na radu;
15. Inspektoru rada omogućava vršenje nadzora, odnosno ulazak u objekte i prostorije u svako doba kada ima zaposlenih na radu i određuje najmanje jednog zaposlenog koji će inspektoru rada pružati potrebne informacije i obaveštenja.
16. zastupa Pozorište u pregovorima sa Sindikatom o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu,
17. u slučajevima kada, u obavljanju svojih poslova, Pozorište deli zajednički radni prostor sa drugim poslodavcima, inicira izradu i potpisuje Sporazum o koordinaciji, u skladu sa članom 19. Zakona,
18. u skladu sa Zakonom, donosi akta, naloge, naredbe, odluke i dr. u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu.

RUKOVODIOCI SEKTORA (UMETNIČKI, TEHNIČKI, OPŠTI I SEKTOR MENADŽMENTA I MARKETINGA)

Član 11.

Rukovodioci sektora odgovorni su da sprovode preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu u svojim sektorima, u skladu sa Zakonom, propisima donetim na osnovu Zakona, standardima i ovim Pravilnikom.

Sprovođenje mera bezbednosti i zdravlja na radu, rukovodioci sektora organizuju lično i preko izvršilaca, i dužni su da:

1. neposredno sarađuju sa licem za bezbednost i zdravlje na radu u izvršavanju poslova bezbednosti i zdravlja na radu i omogućavaju mu nezavisno i samostalno obavljanje poslova i pristup svim potrebnim podacima;
2. aktivno učestvuju u izradi Akta o proceni rizika za sva radna mesta u radnoj okolini u svojim sektorima, kojim se utvrđuju načini i mere za oticanje rizika, i učestvuju u izmeni Akta o proceni rizika u slučaju pojave nove opasnosti i promene nivoa rizika;
3. obavestite Lice za bezbednost i zdravlje na radu o prijemu novih zaposlenih ili premeštanju na druge poslove radi njihovog sposobljenja za bezbedan i zdrav rad;
4. blagovremeno postupe po zahtevu lica za bezbednost i zdravlje na radu da se otklone utvrđeni propusti, nedostaci i nepravilnosti i primene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
5. na zahtev inspektora rada ili predstavnika zaposlenih dostavljaju izveštaje o stanju bezbednosti i zdravlja na radu, kao i o sprovedenim merama u ovoj oblasti;
6. sarađuje sa nadležnom inspekcijom rada, omogućava joj vršenje nadzora, organizuje pružanje potrebnih informacija, obaveštenja, dokaze, akata, dokumentacije, izveštaja i evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
7. organizuje oticanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti, čije oticanje je rešenjem naložio nadzorni organ;
8. daju predlog Direktoru pozorišta za odobrenje nabavke sredstva i opreme za ličnu zaštitu na radu u skladu sa ovim Pravilnikom, odnosno Aktom o proceni rizika i odgovarajućim procedurama;
9. izdaju na upotrebu sredstva za ličnu zaštitu zaposlenima uz odgovarajuću evidenciju i kontrolu njihovu upotrebu;

10. za potrebe zaposlenih u sektorima, zahtevaju nabavku odgovarajućeg broja ormarića za prvu medicinsku pomoć sa odgovarajućim sanitetskim materijalom;
11. odrede osposobljavanje određenog broja zaposlenih za pružanje prve pomoći, hitnu intervenciju u slučaju opasnosti, spasavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti;
12. organizuju, na osnovu Akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada, propisane lekarske preglede zaposlenih;
13. obustave svaku vrstu rada kada se utvrdi opasnost od povreda na radu i oštećenja zdravlja zaposlenih i zabrani korišćenje neispravnih sredstava za rad ili instalacija, nalažu preduzimanje odgovarajućih mera za otklanjanje opasnosti i organizuju njihovo sprovođenje;
14. ispitaju razloge zbog kojih zaposleni odbije da radi, i nalažu preduzimanje odgovarajućih mera za otklanjanje opasnosti i organizuje njihovo sprovođenje;
15. kontrolišu rad zaposlenih i primenu mera za bezbedan i zdrav rad;
16. o svakoj povredi na radu i bolesti u vezi sa radom odmah izveste Direktora pozorišta i Lice za bezbednost i zdravlje na radu;
17. odmah, o svakoj povredi na radu, havariji, eksploziji ili poremećaju koji ugrožava, ili može da ugrozi bezbednost i zdravlje na radu, izveste Direktora pozorišta i Lice za bezbednost i zdravlje na radu, i pripremaju podatke za pisani izveštaj, a u slučaju smrtnе, teške ili kolektivne povrede na radu obezbeđuje mesto povređivanja radi vršenja uviđaja;
18. u saradnji sa licem za bezbednost i zdravlje na radu odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, usmeno i u pisanoj formi prijaviti nadležnoj inspekciji rada i nadležnom organu unutrašnjih poslova svaku smrtnu, kolektivnu ili tešku povodu na radu, povodu na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih;
19. organizuju pružanje prve pomoći povređenom ili naglo obolelom licu iz svog sektora, i prevoz do najbliže zdravstvene ustanove;
20. vidno obeleži opasna mesta i istakne znake upozorenja obaveštavanja i informisanja zaposlenih o rizicima u radnom procesu, pravcima kretanja u slučaju evakuacije;
21. u slučaju požara obaveštavaju Direktora pozorišta i vatrogasce, kao i vatrogasnu jedinicu, organizuju gašenju raspoloživom opremom do dolaska vatrogasaca i organizuju evakuaciju i spasavanje lica i imovine;

Posebne dužnosti rukovodilaca sektora

Član 12.

Osim dužnosti navedenih u članu 11, rukovodioci određenih sektora su dužni i sledeće:

UMETNIČKI SEKTOR – ORGANIZATOR

1. na početku rada svake predstave, sve učesnike u predstavi upozna sa mogućim opasnostima i štetnostima, sa sistemom pružanja prve pomoći, spasavanja i evakuacije
2. organizuje, prati, kontroliše sistem bezbednosti i zdravlja na radu u toku odigravanja proba i predstava;
3. obezbeđuje da radne obaveze zaposlenih u umetničkom sektoru budu u skladu sa odredbama Zakona o radu;
4. obezbeđuju namensko korišćenje radnog prostora i sredstava za rad.

DIREKTOR TEHNIKE I INVESTICIONO-TEHNIČKOG ODRŽAVANJA

1. pri raspoređivanju na mesto rada i izdavanju naloga za rad zaposlenog upozna sa opasnostima, štetnostima i merama za bezbedan i zdrav rad;
2. obezbedi za svu opremu za rad koja se koristi u Pozorištu (uređaji, postrojenja, instalacije i sl.) propisanu dokumentaciju na srpskom jeziku, odnosno jeziku koji zaposleni razume, i održavanje u ispravnom stanju;
3. kontroliše radni prostor za izvođenje predstava i proba, ispunjenost standarda bezbednosti i zdravlja na radu, urednost i čistoću i predlaže Direktoru pozorišta mere za otklanjanje uočenih nedostataka;
4. obaveštava zaposlene o uvođenju nove opreme za rad, organizuje obuku za bezbedan rad i izradu odgovarajućih uputstava;
5. u saradnji sa licem za bezbednost i zdravlje na radu planira preglede i ispitivanja opreme za rad, u skladu sa članom 15. Zakona (uređaji, električne instalacije i instalacije fluida) na način i u rokovima utvrđenim uputstvom proizvođača, tehničkim propisima, standardima i na osnovu Akta o proceni rizika.
6. prati stanje bezbednosti i zdravlja na radu u svim magacinskim prostorima Pozorišta, i vodi računa da se protivpožarnim aparatima i hidrantima u magacinskim prostorima omogući neometan prilaz i upotreba.

OPERATIVNI DIREKTOR

1. vrši usaglašavanje propisa iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu sa Zakonima i opštim propisima u Pozorištu
2. u saradnji sa licem za bezbednost i zdravlje na radu, Direktorom pozorišta i finansijskim direktorom, priprema finansijski plan (budžet) za bezbednost i zdravlje na radu;
3. prati i analizira realizaciju budžeta za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 13.

Rukovodilac koji za izvršavanje radnih aktivnosti koristi službena vozila dužan je da organizuje periodične preglede, ispitivanja, proveru ispravnosti i održavanje vozila u ispravnom stanju.

LICE ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 14.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu neposredno sarađuje sa Direktorom pozorišta, rukovodiocima sektora, predstavnicima zaposlenih i ostalim zaposlenima u sprovođenju i unapređivanju bezbednosti i zdravlja na radu.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu, neposredno je odgovorno Direktoru pozorišta za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu i ne može da trpi štetne posledice ako svoj posao obavlja u skladu sa Zakonom.

U slučaju da se svi, ili deo, poslova bezbednosti i zdravlja na radu povere eksternoj službi (pravnom licu ili preduzetniku sa licencom) Poslodavac, iz redova svojih zaposlenih, određuje lice za kontakt koji neposredno sarađuje sa licem za bezbednost i zdravlje na radu.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu je dužno da:

1. u zakonom predviđenom roku položi stručni ispit za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu, ako je određen iz redova zaposlenih u Pozorištu;

2. prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje na radu, daje savete svim odgovornim rukovodiocima u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
3. stara se o stalnom unapređenju sistema bezbednosti i zdravlja na radu;
4. učestvuje u izradi Akta o proceni rizika i drugih akata u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
5. učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta u cilju obezbeđivanja sigurnih i zdravih uslova rada;
6. na zahtev Direktora pozorišta sačijava izveštaj o stanju bezbednosti i zdravlja na radu, kao i o sprovedenim merama u ovoj oblasti;
7. u saradnji sa rukovodiocima sektora i nadležnim službama organizuje preventivne i periodične preglede i ispitivanja opreme za rad, kao i periodična i preventivna ispitivanja uslova radne okoline;
8. prati sprovođenje predviđenih mera za poboljšanje stanja bezbednosti i zdravlja na radu iz Akta o proceni rizika, predlaže odgovornim rukovodiocima preventivne mere koje treba preduzeti za poboljšanje uslova rada, izmene i ponavljanje postupka izrade Akta o proceni rizika u slučajevima predviđenim Zakonom;
9. učestvuje u postupku nabavke i daje saglasnost na kvalitet sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu i ne dozvoljava nabavku, i prijem, bez propisane dokumentacije;
10. definiše programe osposobljavanja, priprema i sprovodi osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad i vrši proveru osposobljenosti (teoretski deo);
11. učestvuje u pripremi uputstava za bezbedan rad;
12. privremeno zabrani obavljanje pojedinih poslova, odnosno zabranjuje rad na radnim mestima ili upotrebu sredstava za rad kada utvrdi da postoji neposredna opasnost po život i zdravlje zaposlenih i o zabrani, u pisanoj formi, izveštava u pisanoj formi Direktora pozorišta, a u slučaju da radovi nisu obustavljeni i nadležnu inspekciju rada;
13. prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima, kao i o bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaje sa predlozima mera za njihovo otklanjanje;
14. sarađuje sa pravnim licima sa licencom pri ispitivanju uslova radne okoline i pregledu i ispitivanju sredstava za rad;
15. sarađuje sa službom za medicinu rada;
16. predstavniku zaposlenih omogućuje uvid u sva akta koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
17. vodi i čuva svu evidenciju o bezbednosti i zdravlju na radu, saglasno sa Zakonom;
18. u saradnji sa neposrednim rukovodiocem povređenog sastavlja izveštaj o povredi na radu, profesionalnom oboljenju i oboljenju u vezi sa radom, koje se dogode na radnom mestu i dostavi nadležnim organima i zaposlenom koji je pretrpeo povredu na radu, odnosno oboljenje;
19. sarađuje sa inspekциjom rada i učestvuje u postupku nadzora i kontrole sprovođenja mera bezbednosti i zdravlja na radu;
20. prati i proučava najnovija dostignuća i iskustva iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
21. vrši promociju bezbednosti i zdravlja na radu u cilju podizanja svesti svih zaposlenih o značaju bezbednosti i zdravlja na radu, sprovodi i obavlja druge stručne poslove bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom, tehničkim propisima, standardima i opštim aktima Pozorišta.

ZAPOSLENI

Član 15.

Zaposleni je dužan da:

1. da se osposobi za bezbedan i zdrav rad na način predviđen Zakonom, internim aktima i Aktom o proceni rizika;

2. poštuje propise o bezbednosti i zaštiti zdravlja na radu, odnosno primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, namenski koristi sredstva za rad, koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i sa njima pažljivo rukuje da ne bi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje kao i bezbednost i zdravlje drugih lica;
3. pre početka rada pregleda svoje radno mesto i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i u slučaju uočenih nedostataka izvesti neposrednog rukovodioca;
4. pre napuštanja radnog mesta, radno mesto i sredstva za rad ostavi u čistom i urednom stanju, tako da ne ugrozavaju druge zaposlene;
5. sarađuje sa neposrednim rukovodicima i licem za bezbednost i zdravlje na radu kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu na radnom mestu na kojem radi;
6. odmah, u skladu sa svojim saznanjima, obavesti neposrednog rukovodioca o nepravilnostima, štetnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih;
7. na zahtev neposrednog rukovodioca da se podvrgne testu kojim bi se ustanovilo da li je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;
8. da poštuje zabranu pušenja;
9. obavi lekarski pregled na koji se upućuje u skladu sa Aktom o proceni rizika;
10. da u slučaju povrede na radnom mestu o istoj odmah obavesti neposrednog rukovodioca;
11. da pruži prvu pomoć povređenom u skladu sa svojim znanjem i mogućnostima;
12. da se osposobi za pružanje prve pomoći, evakuaciju i spasavanje ako je određen od strane nadležnog rukovodioca.

Posebne dužnosti zaposlenih stolara i bravara

Član 16.

Osim dužnosti navedenih u članu 15, zaposleni na sledećim poslovima su dužni i sledeće:

STOLAR i BRAVAR

1. mora da se pridržava uputstava za bezbedan i zdrav rad;
2. pre početka rada da izvrši kontrolni pregled opreme za rad i u slučaju uočenih nedostataka izvesti neposrednog rukovodioca;
3. da svom neposrednom rukovodiocu ukaže na opasnosti i štetnosti tokom obavljanja svojih aktivnosti;
4. da održava radni prostor urednim i čistim u toku rada, a obavezno na kraju radnog vremena (iznošenje lakozapaljivog materijala iz prostora stolarske radionice);
5. da poštuje zabranu pušenja u radnom prostoru i upotrebu otvorenog plamena;
6. da protivpožarnim aparatima u hidrantima obezbede neometani prilaz i upotrebu;
7. da bude osposobljen za upotrebu protivpožarnih aparata.

Član 17.

Zaposleni ima pravo da odbije da radi:

1. ako mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radnom mestu na koje je određen, sve dok se te mere ne obezbede;
2. ako mu poslodavac nije obezedio propisani lekarski pregled ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove, za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom;
3. ako u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i merama za njihovo otklanjanje, na poslovima ili na radnom mestu na koje ga je poslodavac odredio;

4. duže od punog radnog vremena, odnosno noću ako bi, prema oceni službe medicine rada, takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje;

5. na sredstvu za rad na kojem nisu primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana, zaposleni može da se pismenim zahtevom obrati Poslodavcu radi preduzimanja mera koje, po mišljenju zaposlenog, nisu sprovedene.

Član 18.

Zaposleni u Pozorištu ima pravo na bezbedne uslove rada, a posebno:

1. da neposrednom rukovodiocu i licu za bezbednost i zdravlje na radu neposredno, ili preko predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, daje predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu;
2. da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili na radnom mestu na kojem je određen i da se osposobljava za njihovo sprovođenje;
3. da kontroliše svoje zdravlje prema rizicima radnog mesta, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti;
4. da preduzme odgovarajuće mere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja mu stoje na raspolaganju i da napusti radno mesto, odnosno radnu okolinu, ako mu preti neposredna opasnost po život ili zdravlje;
5. na posebnu zaštitu rizičnih grupa (mladih, invalida i žena);
6. na pisana obaveštenja, uputstva i informacije kada je, u skladu sa zakonom, neophodno pouzdano informisanje u vezi sa opasnostima i štetnostima na radnom mestu;
7. na dostupnost svih akata i informacija u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu;
8. na pomoć lica za bezbednost i zdravlje na radu i službe medicine rada;
9. na prvu medicinsku pomoć u slučaju povrede na radu, profesionalnog oboljenja i bolesti u vezi sa radom, kao i kontrolu zdravlja prema rizicima na radnom mestu.

POSEBNA ZAŠTITA ŽENA, OMLADINE I INVALIDA

Član 19.

Žene, omladina, invalidi i profesionalno oboleli radnici imaju pravo na posebnu zaštitu u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu.

Na poslovima sa povećanim rizikom ne mogu se raspoređivati zaposleni za vreme trudnoće, invalidi rada i zaposleni mlađi od 18 godina.

Trudnice i majke sa decom do 3 godine života ili sa detetom koje je težak invalid, kao i zaposleni mlađi od 18 godina života ne mogu se rasporediti da rade u noćnoj smeni, odnosno u vremenu od 22 - 06 časova narednog dana i da rade duže od punog radnog vremena.

Član 20.

Zaposleni kome je nadležna zdravstvena ustanova, zbog invalidnosti utvrdila nesposobnost za rad na dotadašnjem radnom mestu obezbeđuje se rad na radnom mestu u skladu sa preostalom radnom sposobnošću, odnosno radno mesto koje neće imati štetno dejstvo na njegovu preostalu sposobnost.

PREDSTAVNIK ZAPOSLENIH I ODBOR ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 21.

Zaposleni u Pozorištu imaju pravo da izaberu svoje predstavnike u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, u skladu sa članom 44. Zakona.

Predstavnici zaposlenih mogu da formiraju Odbor za bezbednost i zdravlje na radu.

Direktor imenuje predstavnike poslodavca u Odbor za bezbednost i zdravlje na radu, ali, uvek tako da ih bude barem za jedan manje od predstavnika zaposlenih.

Predstavnik zaposlenih, odnosno Odbor za bezbednost i zdravlje na radu ima pravo:

1. na uvid u sva akta koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
2. da učestvuje u razmatranju izveštaja o stanju bezbednosti i zdravlja na radu i daje predloge o svim pitanjima koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
3. da zahteva od neposrednog rukovodioca, lica za bezbednost i zdravlje na radu i drugih rukovodioca, otklanjanje ili smanjenje rizika koji ugrožava bezbednost i zdravlje zaposlenih;
4. da zahteva od inspekcije rada vršenje nadzora, ako smatra da nisu sprovedene opšte ili posebne preventivne mere za bezbedan i zdrav rad i da prisustvuje inspekcijskom pregledu;
5. da bude upoznat sa nalazima i predlozima ili preduzetim merama inspekcije rada;
6. da bude upoznat sa preduzetim merama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje zaposlenog;
7. da bude upoznat sa izveštajima o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom i preduzetim preventivnim merama za smanjenje tih posledica;
8. da bude upoznat sa rezultatima ispitivanja radne okoline i pregledima i ispitivanjima sredstava za rad;
9. da bude upoznat sa Aktom o proceni rizika i da pokrene inicijativu za izmenu Akta o proceni rizika u slučaju pojave nove opasnosti, kada predviđene mere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje rizika nisu odgovarajuće i u drugim slučajevima koji su predviđeni Pravilnikom o načinu i postupku procene rizika na radnom mestu i u radnoj okolini.

Predstavnik zaposlenih, odnosno Odbor za bezbednost i zdravlje na radu, sindikat i odgovorni rukovodioci u Pozorištu dužni su da međusobno sarađuju u unapređivanju i sprovođenju bezbednosti i zdravlja na radu.

III ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 22.

Direktor organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu saglasno obimu procesa rada, broju radnih smena, broju zaposlenih, broju lokacijski odvojenih organizacijskih delova i nivoa rizika na radnom mestu i radnoj okolini i drugim okolnostima koje utiču na način uređivanja poslova bezbednosti i zdravlja na radu u Pozorištu.

Član 23.

U slučaju kada Pozorište deli radni prostor sa drugim poslodavcima, a naročito kada angažuje druge poslodavce kao izvođače radova u svojim objektima, Direktor Pozorišta inicira potpisivanje Sporazuma o koordinaciji zajedničkih mera bezbednosti i zdravlja na radu, kojim će se regulisati saradnja i međusobno izveštavanje o merama bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa članom 19. Zakona.

IV SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU NA RADU

Član 24.

Do izrade Akta o proceni rizika, lična zaštitna sredstva izdaju se zaposlenima u skladu sa poštovanjem dobre prakse.

Nakon izrade Akta o proceni rizika, nadležna služba će prioritetno nabaviti zaštitna sredstva koja aktom budu predviđena.

Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu predviđena u listi zaštitnih sredstava moraju da imaju odgovarajuću dokumentaciju proizvođača na srpskom jeziku.

Član 25.

Ako pojedina sredstva i/ili oprema za ličnu zaštitu na radu nisu predviđena u listi zaštitnih sredstava, a pri vršenju određenih poslova takva potreba postoji, neposredni rukovodilac zaposlenog daće na upotrebu odgovarajuće sredstvo i/ili opremu.

Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu obezbeđuju se zaposlenom na teret Pozorišta.

Član 26.

Zaposleni su dužni da sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu koriste za sve vreme rada, a posle rada da ih ostave na za to predviđeno mesto.

Prilikom obavljanja poslova, sva sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu zaposleni mora da nosi i održava u skladu sa uputstvom proizvođača.

Član 27.

Neposredni rukovodilac zaposlenog dužan je da zabrani rad zaposlenom koji ne koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu.

V OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH

Član 28.

Ospozobljavanje za bezbedan i zdrav rad vrši se u cilju upoznavanja zaposlenog sa svim vrstama rizika na radnom mestu na kojem zaposleni obavlja svoje poslove i sa konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu, u skladu sa Zakonom, opštim propisima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, ovim Pravilnikom, Aktom o proceni rizika i drugim propisima koji regulišu mere bezbednosti i zdravlje na radu u delatnostima Pozorišta.

Ospozobljavanje zaposlenih za bezbedan rad vrši se u svim slučajevima iz člana 27. Zakona.

Član 29.

Ospozobljavanje zaposlenih vrši se na osnovu programa ospozobljavanja, postojećih obaveštenja, uputstava za bezbedan rad, instrukcija i drugih pisanih materijala.

Program za ospozobljavanje zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu je sastavni deo Akta o proceni rizika i sadrži teorijski i praktični deo.

Član 30.

Ospoznavanje obuhvata upoznavanje zaposlenih sa karakteristikama radnog procesa, a posebno
sa:

1. odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu;
2. poslovima koji zaposleni obavlja;
3. vrstama rizika na radnom mestu i radnoj okolini;
4. opštim, posebnim i drugim preventivnim merama koje su preduzete na radnom mestu i radnoj okolini i merama koje zaposleni mora da preuzima (sredstva za rad, sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu, zaštitni uređaji i naprave i dr.)
5. organizacijom mera bezbednosti i zdravlja na radu;
6. pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih i poslodavca.

Član 31.

Ospoznavanje zaposlenih, u teorijskom delu, obavlja Lice za bezbednost i zdravlje na radu. Praktično ospoznavanje za bezbedan rad na konkretnom radnom mestu izvršavaju neposredni rukovodioci zaposlenih u saradnji sa licima za bezbednost zdravlje na radu.

Član 32.

Proveru ospozobljenosti za bezbedan i zdrav rad iz teoretskog dela vrši Lice za bezbednost i zdravlje na radu, a iz praktičnog dela neposredni rukovodioc zaposlenog koji se ospozobljava, odnosno lica koja vrše ospoznavanje za bezbedan i zdrav rad.

Član 33.

Evidenciju o ospoznavanju zaposlenih vodi Lice za bezbednost i zdravlje na radu na propisanim obrascima.

Obrasci evidencije o ospoznavanju zaposlenog za bezbedan i zdrav rad potpisuje zaposleni, Lice za bezbednost i zdravlje na radu i Direktor pozorišta. Obrazac se overava pečatom poslodavca i odlaže u dosije zaposlenog.

VI PRVA POMOĆ U SLUČAJU POVREDE ILI OBOLJENJA NA RADU

Član 34.

U slučaju povrede na radu ili iznenadne bolesti zaposlenog obezbeđuje se pravovremeno pružanje prve pomoći na mestu povređivanja ili oboljevanja, u skladu sa savremenim metodama pružanja prve pomoći i hitnom dojavom lekaru u ambulantni i/ili odgovarajućoj medicinskoj ustanovi.

Pravovremenim pružanjem prve pomoći mora se najpre otkloniti neposredna opasnost po život i zdravlje povređenog, odnosno naglo obolelog zaposlenog.

Član 35.

Za pružanje prve pomoći u Pozorištu se ospoznavaju neposredni rukovodioci i 2% od ukupnog broja zaposlenih koji rade u jednom sektoru, i po smeni.

Ospoznavanje zaposlenih za praktično pružanje prve pomoći vrši se za slučaj udara struje, naglog krvarenja, preloma kostiju, potrebe imobilizacije, primenjivanja različitih metoda oživljavanja, smeštaja i prenosa povređenog ili naglo obolelog zaposlenog i dr.

Član 36.

Teoretsko i praktično osposobljavanje obavljaju spesijalisti medicine rada ili specijalisti urgentne medicine koji, nakon obavljenog osposobljavanja i provere osposobljenosti, izdaju uverenje o osposobljenosti zaposlenih za pružanje prve pomoći.

Evidenciju o osposobljenosti za pružanje prve pomoći vodi Sekretar pozorišta i Lice za bezbednost i zdravlje na radu.

VII POSTUPAK PRILIKOM POVREDA NA RADU

Član 37.

Zaposleni, koji se u trenutku dešavanja povrede na radu zatekne na mestu događaja, dužan je da pruži prvu pomoć u skladu sa svojim znanjem i mogućnostima, i da o povredi obavestiti neposrednog rukovodioca.

Član 38.

Neposredni rukovodilac je dužan da:

- obezbedi izvor opasnosti, a ako to nije moguće, evakuisati zaposlene,
- organizuje pružanje prve pomoći,
- pozove hitnu pomoć (ukoliko je potrebno) i organizuje prevoz povređenog u zdravstvenu ustanovu,
- o povredi i merama koje su preduzete, odmah obavesti Direktora pozorišta i Lice za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 39.

U slučaju teške povrede na radu, smrtnog slučaja ili nesreće na radu većih razmara, kao i povrede na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana, Poslodavac je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od trenutka od saznanja dešavanju povrede, usmeno i u pisanoj formi obavesti nadležnu Inspekciju rada.

Član 40.

Poslodavac je u obavezi da sačini izveštaj o povredi na radu, profesionalnom oboljenju i oboljenju u vezi sa radom, koje se dogodi na radnom mestu u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu izdavanja obrasca izveštaja o povredi na radu, profesionalnom oboljenju i oboljenju u vezi sa radom (Sl. glasnik RS.72/2006 i 84/2006).

Poslodavac je u obavezi da zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog, u roku od 24 časa od momenta saznanja predlaže izveštaj o povredi na radu, radi popunjavanja dela VIII Izveštaja o povredi na radu – Nalaz i mišljenja lekara koji je prvi pregledao povređenog.

Poslodavac je dužan da overeni Izveštaj o povredi na radu zaposlenog u zakonom predviđenom roku, dostavi filijali Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje kod koje zaposleni ostvaruje prava utvrđena propisima o zdravstvenom osiguranju.

Poslodavac je dužan da jedan primerak overenog izveštaja od strane filijale Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje dostavi zaposlenom, drugi preko Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike i Uprave za bezbednost i zdravlje na radu, organizaciji nadležnoj za penzijsko i invalidsko osiguranje, a treći primerak zadržava za svoje potrebe.

VIII ZAŠTITA OD POŽARA

Član 41.

U slučaju požara u prostoru Pozorišta, Poslodavac je dužan da organizuje početno gašenje požara, evakuaciju i spašavanje zaposlenih i drugih lica.

Član 42.

Obaveze iz prethodnog člana ostvaruju se u skladu sa planom evakuacije u slučaju požara, eksplozije i drugih pojava koje mogu ugroziti život i zdravlje zaposlenih.

Poslodavac je obavezan da izradi Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara i da ih istakne na vidno mesto u prostoru Pozorišta.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43.

Odredbe ovog Pravilnika primenjuju se i tumače u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu i drugim propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

Pitanja koja nisu regulisana i uređena ovim Pravilnikom neposredno će se rešavati primenom Zakona i podzakonskih akata.

Sa odredbama ovog pravilnika, na prikladan način, upoznati sve zaposlena u Pozorištu u roku od osam dana nakon potpisivanja.

Član 44.

Izmene i dopune ovog Pravilnika vršiće se po istom postupku po kojem je i usvojen.

Član 45.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana potpisivanja.

U Beogradu, 28.05.2015. godine

Direktor pozorišta